

Lentosotakoulun johtajan tervehdys

Lentosotakoulu otti ensiaskeleensa noin 91 vuotta sitten, kun Turun Lentokoulu perustettiin 1.8.1918 Turun Vähä-Heikkilään. Vielä perustamisvuonna Lentokoulun nimi muutui Lentopataljoonaksi ja se muutti Santahaminaan, Helsinkiin. Lentopataljoonan perustamispäivä 1.10. on jäänyt elämään Lentosotakoulun historiaan sen perinnepäivänä. Santahaminassa koulumme toimi reilun kymmenen vuoden ajan. Tilan käydessä ahtaaksi pääkaupunkiseudulla löydettiin lakeuksilta tilaa ja myönteisyyttä uuden tukikohdan perustamiselle. Niinpä Ilmailukouluksi muuttanut koulumme muutti Kauhavalle 6.7.1929. Vietämme siis nyt Kauhavan lentokoulutuksen 80-vuotisjuhlaa yhdistettynä perinnepäivämme juhllisuuksiin.

Lentosotakoulun historia on ollut menestyksellinen. Menestystä kuvastaa muun muassa sodan ajan koulutusansioista myönnetty, lippuamme koristava 1. luokan vapaudenristi nauhoineen. Olemme ylpeitä historiastamme, mutta myös tämän päivän osaamisestamme ja tehtävistämme. Koulumme päätehtävä on

ollut ja on lentäjien kouluttaminen ja valmentaminen hävittäjäkoulutukseen. Hawk-koulutuksen keskittämisen jälkeen toteutamme koulutuksen entistä tehokkaammin: valmiimpia ohjaajia pienemmillä resursseilla hävittäjäkoulutukseen. Tämän on mahdollistanut luova ja päämäärätietoinen koulutusjärjestelmän kehittäminen, henkilöstön ja lentokaluston tehostettu käyttö sekä ennen kaikkea henkilöstön hyvä työmotivaatio.

Toimintamme kehittäminen ei rajoitu lentokoulutuksen ja lentoupseerikoulutuksen kehittämiseen. Koko ilmavoimia palveleva sotilaspoliisikoulutus on saanut paljon kiitosta ja sitä ollaan valmiita kehittämään muuan muassa ilmavoimien kansainvälisen yksikön evaluoinnista saatavien suuntaviivojen mukaisesti. Pohjanmaan ainoana kouluttavana joukko-osastona vastaamme myös laajentuneiden viranomaisavun ja vapaaehtoisen maanpuolustus-koulutuksen haasteisiin.

Lentosotakoulu haluaa viettää 80-vuotisjuhlaansa yhdessä ”läheistensä” kanssa. Lentosotakoulun lisäksi juhlan järjestämisessä ovat mukana Kauhavan kaupunki ja Kauhavan tukikohdassa toimivat yhteistyökumppanit. Kutsumme juhlaamme myös muut tärkeät sidosryhmämme ja toimintamme tukijat. Esitän myös tämän tervehdyksen välityksellä kiitoksen tuestanne Lentosotakoulun toiminnalle sekä avustanne juhlaamme järjestämisessä ja osallistumisesta siihen.

Toivotan meille kaikille erinomaisen hyvää 80-vuotisjuhlapäivää sekä Lentosotakoululle ja Kauhavalle menestystä seuraavat 80 vuotta eteenpäin!

Eversti **MIKA SOININEN**
Lentosotakoulun johtaja

Kauhavan kaupungin tervehdys

Meneillään oleva vuosi on ollut suurten hallinnollisten rakennemuutosten aikaa. Vuoden alusta Alahärmän, Ylihärmän, Kauhavan ja Korttesjärven kunnat yhdistyivät uudeksi, vajaan 18 000 asukkaan Kauhavan kaupungiksi. Samalla perustettiin Evijärven ja Lappajärven kuntien kanssa sosiaali- ja terveyspalvelujen yhteistoiminta-alue, jonka piirissä on noin 24 000 asukasta.

Kuntarakennemuutosten ohella on alueemme historialle ja nykyisyydelle erityisen merkittävää, että Kauhavan Lentosotakoulu viettää nyt toimintansa 80:ttä merkkivuotta. Kauhavalla toteutetulla lentokoulutuksella on pitkät ja kunniakkaat perinteet maamme korkeatasoisten sotilaslentäjien kouluttajana. Vuosikymmenten saatossa Lentosotakoulun koneet ovat muodostuneet olennaiseksi osaksi lakeuden maisemaa ja kauhavalaista elämänmuotoa. Lentosotakoulusta on kehittynyt erottamaton elementti kauhavalaisista kaupunki-imagoa. Läntisen Suomen ainoana varuskuntana ja puolustushaaran strategisesti tärkeänä kouluttajana, Lentosotakoulu on jatkuvasti tehnyt Kauhavaa tunnetuksi ja tuonut toimeliaisuudellaan myönteistä julkisuutta sijaintipaikkakunnalleen. Henkilöstön, varusmiesten ja koulun eri sidosryhmien ja toimintamuotojen vaikutus on ollut Kauhavaa yhdyskuntana monipuolisesti vireyttävä ja positiivisesti profiloiva.

Kauhavalla toimivista valtion laitoksista Lentosotakoulu on ylivoimaisesti suurin. Taloudellisesti haasteellisissa olosuhteissa korostuu koulun huomattava rooli työllistäjänä suoraan ja alihankintojen kautta lähes 300 henkilön suuruusluokassa. Lentosotakoulun toiminnalla on ylipäänsä keskeinen vaikutus kaupunkimme palveluiden ja tulevaisuuden kehittymiselle.

Tämän painoarvon on tunnistanut myös uusi kaupunginvaltuustomme hyväksyessään toukokuussa kaupungin tulevaa kehittämistä valtuustokaudella 2009-2012 ohjaavan strategian. Siinä yhdeksi kaupunkimme elinvoiman edistämisen painopistealueeksi on asetettu ilmaliikenne. Keskeinen kivijalka tämän toimialan kehittämiseksi on nimenomaan Lentosotakoulu. Suurimman kehityspotentiaalin avaa mahdollisuus eurooppalaisen lentokoulutuskeskuksen saamiseen paikkakunnallemme. Tämän koulutuskeskuksen perustamiseen on Lentosotakoululla toimintansa sertifiointin osoittamalla tavalla mainiot valmiudet.

Kauhavan kaupungin puolesta kiitän Lentosotakoulua, sen johtoa ja henkilöstöä hyvästä yhteistyöstä ja arvokkaasta, kahdeksan vuosikymmenen ajan harjoitetusta maanpuolustustyöstä. Onnittelen lämpimästi koulua sen juhlapäivän johdosta. Toivotan Lentosotakoululle parhainta menestystä tuleviin haasteisiinsa.

HARRI MATTILA
Kaupunginjohtaja

Kunnia-asiana perinteiden vaaliminen

Lentosotakoulun toiminta alkoi Kauhavalla 1929. Sitä ennen sijoituspaikkoina ovat olleet Turun Vähä-Heikkilä 1918-1921 ja Helsingin Santahamina 1921-1929. Sotilaslentokoulutuksen tieto, taito ja laadukas osaaminen on siirtynyt Varsinais-Suomesta pääkaupungin kautta Etelä-Pohjanmaalle. Joukko-osaston mukana siirtyivät myös vankat perinteet.

Lentosotakoulun kilta perustettiin 1968 juuri näiden vankkojen perinteiden vaalijaksi. Alkuvuosikymmeninä nimenä oli Ilmasotakoulun kilta, mutta koulun nimen muutoksen myötä kilta sai nykyisen nimensä. Perinneyön näkyvimpiä tuotteita ovat Ilmasotakoulun historiateos, näyttävä Fouga-patsas, perinnehuone, entisöity alkeiskoulukone Saab Safir SF-7 sekä Kauhavan keskustaan sijoitettu vitriinirakennus, missä SF-7 on kaikkien ihailtavana. Koulussa palvelevia varusmiehiä ja kadetteja kilta on tukenut vuosien varrella voimiensa mukaan.

Killan toiminta ja sen vaalima perinneyö ei olisi mahdollista ilman Lentosotakoulun ja sen johdon varauksetonta tukea. Onnitellessani Lentosotakoulua sen vuosikymmeniä jatkuneesta toiminnasta suomalaisen sotilaslentokoulutuksen perustaitojen antajana ja lentoturvallisuuspohjan rakentajana kiitän koulun johtoa ja henkilökuntaa saamastamme merkittävästä ja ensiarvoisesta tuesta. Laadussa on voimanne!

PEKKA KANNINEN
Puheenjohtaja
Lentosotakoulun kilta ry

LENTOKOULUTUSTA KAUHAVALLA VUODESTA 1929

Konerivistöä nurmikentällä.

Lentosotakoulun varsinainen edeltäjä oli Turun lentokoulu (*ILmaSK historia, s.26*). Turusta lentopataljoona siirtyi 1.10.1918 Santahaminaan. Organisaatiomuutoksessa Lentopataljoonan nimi muutettiin 19.3.1919 Ilmailupataljoonaksi.

Maaliskuun 19. päivänä 1924 Ilmailupataljoona Santahaminassa lakkautettiin ja tilalle perustettiin **Ilmailukoulu**.

Santahamina ei sopinut lentokoulutuksen sijoituspaikaksi. Saarelta puuttui koulutukseen sopiva lentokenttä ja alkeislentokoulutus jaettiin Santahaminaan ja Uttiin. **Ilmailuvoimat** olivat tietoisia lentokoulusta haittaavista tekijöistä, niinpä lentokentäksi sopivaa paikkaa alettiin etsiä Etelä-Pohjanmaata. Hyvät liikenneyhteydet olivat uuden sijaintipaikan edellytys ja marraskuussa 1924 puolustusministeriö päätti siirtää maalentokoulun Santahaminasta Etelä-Pohjanmaalle.

Kauhavan Pernaan kylä oli lentotiedustelun perusteella yksi vaihtoehto lentokentän paikaksi. Tutkimukset keskitettiin kuitenkin noin kilometri luoteeseen Kauhavan rautatieasemalta. Työryhmä teki päätöksen maalentokoulun rakentamisesta Kauhavalle, jos maan hinnasta päästäisiin sopimukseen maanomistajien kanssa.

Mittaustyöt aloitettiin sopimuksen maan hinnasta maanomistajien kanssa ollessa vielä kesken, joten kauhavalainen liikemies H. W. Orrenmaa tiedusteli maanomistajien pyynnöstä puolustusministeriöltä tilanteesta. Maanomistajien pyytämän hinnan ollessa liian korkea, otti puolustusministeriö yhteyttä Laihian seurakuntaan. Seurakunnan omistama Vedenojan peltoaluehan oli myös todettu tarkastuksissa sopivaksi. Kauhavan onneksi asia vaikeutui Laihialla, koska peltoalueesta oli vielä vuokra-aikaa jäljellä.

”Kauhavallakaan ei tyydytty kädet ristissä katsomaan lentokoulun siirtymistä muualle”
(Peltonen 1993: s. 74).

FR-142 huollossa.

Neuvotteluja käytiin ahkerasti maanomistajien kanssa ja viimein myyntitarjoukset saatiin toimitettavaksi puolustusministeriöön. Viimeinen kauppasopimus allekirjoitettiin 7. tammikuuta 1926. Kenttä oli heinäkuussa 1927 käyttökelpoinen lentokoneille, ja kaksi ensimmäistä konetta laskeutuivat Kauhavalle 14.7.1927. Rakennustyöt aloitettiin keväällä 1928 varsinaisen rakennuskaavan valmistuttua työllistäen tuolloin noin 250 kauhavalaista.

Safir, Fouga ja Pyry muodostelmassa.

Ilmailukoulun henkilöstön määrä oli kesällä 1929 80 henkilöä ja koulun johtajana toimi everstiluutnantti **Yrjö Opas**. Lentokoulutusta uudistettiin vuosien aikana ja sota-aika toi oman vaikutuksensa varuskunnan toimintaan. Sodasta saatuja kokemuksia hyödynnettiin lentokoulutuksessa ja suihkuharjoituskoneiden aika lähestyi.

Alkeiskoulukoneina ovat olleet **Smolik, Viima, Stieglitz** ja **Safir**.

Varusmieskoulutus oli kiinteä osa Ilmailukoulun toimintaa. Palvelukseen astuvien varusmiesten koulutuksesta vastasi Toimituskomppania, vuodesta 1938 alkaen Esikuntakomppania ja vuodesta 2000 Tukikohtakomppania. Varusmiestoimikunnat aloittivat toimintansa 1970-luvulla.

Ilmailukoulusta tuli **Ilmasotakoulu** 1.1.1938 Ilmavoimien organisaatiomuutoksen yhteydessä.

Lentokoulutusta Hawkilla.

Lentokoulutus sai uusia haasteita 1980-luvulla. Lennot Vinkalla aloitettiin kesällä 1981 rinnan Fougan kanssa, ja viimeinen lento Saab Safirilla lennettiin syyskuussa 1982.

Ensimmäinen Hawk- suihkuharjoitushävittäjä laskeutui Kauhavalle 15.3.1984. Hawk-suihkuharjoituskoneilla lentokoulutus aloitettiin tammikuussa 1986.

Vuoden 2005 alusta **Ilmasotakoulun nimi vaihtui uudelleen Lentosotakouluksi**. Lentokoulutuksen kautta Ilmavoimien kadettikurssien ohjaajalinjalta valmistuu vuosittain Hornet-koulutukseen valmiita lentotupseereita. Varusmieskoulutuksen ja lentokoulutuksen kehittämisen myötä ilmavoimien sotilaspoliisikoulutus sekä Hawk-lentokoulutus ovat keskittyneet Lentosotakouluun.

Eversti **Mika Soinen** on järjestyksessä 29. Lentosotakoulun johtaja. Lentosotakoulu seisoo tällä hetkellä tukevasti perustuksillaan ja on pysynyt muutoksessa mukana vastaten taitavasti lentokoulutuksen ja varusmieskoulutuksen antamiin haasteisiin.

Vuonna 2007 ulkopuolisen auditoinnin tuloksena Lentosotakoululle myönnettiin ISO 9001-2000 laatujohtamisjärjestelmälle sertifikaatti hävittäjäohjaajakoulutukseen liittyen.

Sotilaspoliisikoulutusta Kauhavalla.

HAWK -LENTOKOULUTUKSEN NYKYTILA JA LÄHITULEVAISUUS

Vuosina 2005 ja 2006 tehty Ilmavoimien lentokoulutusjärjestelmän muutos ja sitä seurannut Hawk -kaluston keskittäminen Lentosotakoululle Kauhavalle antoivat erinomaisen lähtölaukauksen Hawk -lentokoulutuksen jatkokehittämiselle.

Hawk -kaluston keskittämisen kautta lennostoissa ollut tietotaito ja osaaminen sekä osa resursseista organisoitiin yhdeksi kokonaisuudeksi Kauhavalle, joka on osoittautunut oikeaksi ratkaisuksi. Ilmavoimallinen lentoteknillisen henkilöstön Hawk -koulutus ja sitä kautta Hawk -tyyppivastuu on käsketty Lentosotakoululle, joka entisestään on terävöittänyt koulumme roolia ja tehtävää. Kehitystyötä on jatkettu edelleen kehittämällä HW -lentokoulutuksen toimintamalleja, koulutusmenetelmiä ja -laitteita sekä lentokoulutusohjelmia.

Vuonna 2009 Hävittäjälentolaivue 41:ssä käynnistetään *ilmasta maahan* -lentokoulutus (A/G), joka edelleen vahvistaa HW-lentokoulutuksen merkitystä osana ilmavoimallista lentokoulutusjärjestelmää. Lähitulevaisuuden haasteina ja henkilöstöä vahvasti motivoivina asioina nähdään Hawk -kaluston elinkaaripäivitys, *Mid Life Update (MLU)*, kansainvälisen lentokoulutuksen valmistelut ja mahdollinen käynnistäminen yhdessä Patrian kanssa (*Nordic Pilot Training Center, NPTC*) sekä Sveitsistä vuonna 2007 hankitun Hawk Mk66 -kaluston vastaanotto ja lentokoulutuksen käynnistäminen kyseisellä kalustolla.

Kansainvälisen lentokoulutuksen valmistelut tukevat vahvasti myös kansallisen Hawk -lentokoulutuksen kehittämistä ja avaa ainutlaatuisen mahdollisuuden kansainvälisen yhteistoiminnan siirtämiseksi täysin uudelle tasolle. Lisäksi Hawk -kaluston elinkaaripäivitys ja tehty Hawk -hankinta takaavat edellytykset tehokkaalle ja laadukkaalle Hawk -lentokoulutuksen jatkamiselle Kauhavalla aina 2030-luvulle asti.

Tehokas ja laadukas lentotoiminta ja -koulutus edellyttävät toimivaa ja palvelukykyistä yhteistyötä ja sidosryhmäverkosta ympärilleen. Lentosotakoulun eri toimialat sekä Lentosotakoulun alueella vaikuttavat yhteistyötahot ja -kumppanit ovat onnistuneet työssään erinomaisesti ja näin ollen ovat osaltaan mahdollistaneet viime vuosien aikana tapahtuneen merkittävän kehityksen ilmavoimien Hawk -lentokoulutuksessa.

Parhaimmat kiitokset Hävittäjälentolaivue 41:n, Lentosotakoulun eri toimialojen sekä sen alueella toimivien sidosryhmien ja yhteistyökumppanien henkilöstölle Hawk -lentokoulutuksen eteen tehdystä erinomaisesta ja ammattitaitoisesta työstä.

Everstiluutnantti **KARI PARTINEN**
Hävittäjälentolaivue 41:n komentaja

SIDOSRYHMÄT OVAT TÄRKEÄ OSA LENTOSOTAKOULUN TOIMINTAA

Puolustushallinnon rakennuslaitos huolehtii Lentosotakoulun kiinteistönhoidosta, rakennusten sekä ulkoalueiden kunnossapidosta. Puolustushallinnon rakennuslaitos toteuttaa pieninvestoinnit, energiahuollot ja verkostojen ylläpidot kaikissa olosuhteissa.

Puolustusvoimien Johtamisjärjestelmäkeskus tuottaa ja ylläpitää kaikki puolustusvoimien ja Lentosotakoulun johtamisen ja puolustushaarojen välisen yhteistoiminnan tarvitsemat operatiiviset johtamisjärjestelmäalan palvelut ympäri vuorokauden ja vuoden.

Puolustusvoimien Ruokahuollon Palvelukeskus (PURU) on valtakunnallisesti toimiva Suomen suurin julkishallinnon ruokapalveluntuottaja. Se tarjoaa monipuoliset ruokailupalvelut puolustushallinnolle normaali- ja poikkeusoloissa. PURU:n toimipaikat sijaitsevat 25 eri paikassa ympäri Suomea, eteläisin Tammisaaressa ja pohjoisin Sodankylässä. Budjetti on 59 miljoonaa euroa ja henkilöstömäärä 650 henkilöä. Vuodessa tarjotaan 17 miljoonaa ateriaa.

Kauhavan muonituskeskus on yksi PURU:n 25 muonituskeskuksesta. Kauhavalla työskentelee 11 henkilöä ja se tuottaa 250 000 ateriaa vuodessa.

Finavian Kauhavan lentoasema vastaa kiitotien ja rullauttien sekä niiden ympäristön nurmikkoalueiden kunnossapidosta sekä lennonvarmistuspalveluista. Lisääntyneen HW-toiminnan vaatimuksiin on vastattu lisäämällä ja uudistamalla harjapuhallin-, pyörökuormaaja- ja yhdistelmälevitinkalustoa, joiden avulla saavutetaan entistä lyhyemmät työskentelyajat liikennealueelle.

Sotilaslääketieteen keskuksen kuuluva Kauhavan varuskunnan terveysasema vastaa puolustusvoimien maksuttomaan terveydenhuoltoon oikeutettujen asevelvollisten ja kadettien terveydenhuollon järjestämisestä Lentosotakoulussa. Lisäksi terveysasema huolehtii Lentosotakoulun henkilökunnan lakisääteisistä työterveyshuollon palvelusta ja yleislääkäritasoisesta sairaanhoidosta.

Osana Kauhavan varuskuntaa toimii **Satakunnan Lennoston** alaisuudessa **Ahvenvuoren tutka-asema**.

Intin paras paikka: SOTILASKOTI

Lentosotakoulun sotilaskotia ylläpitää v. 1931 perustettu Kauhavan Sotilaskotiyhdistys ry.

Toiminnan perustehtävänä on tukea ja edistää varusmiesten viihtyvyyttä ja hyvinvointia. Samaten palvelee myös reservin kertausharjoituksiin ja MPK:n kursseille osallistuvia asiakkaita. Sotilaskodin palveluja viedään myös leiriolosuhteisiin Menkijärvelle.

Sotilaskodissa varusmiehet voivat tavata läheisiään, käyttää internetiä, lukea päivän lehtiä ja nauttia sotilaskodin antimista ja muista palveluista.

PATRIA Kauhavalla

Patria toimii strategisena kumppanina erittäin läheisessä yhteistyössä Ilmavoimien kanssa. Yhteistyö alkoi jo vuonna 1921, jolloin Ilmailuvoimien Lentokonetehtas aloitti toimintansa Suomenlinnassa. Lentokonetehtaan toiminta siirtyi Valmetille 1946 ja Patrialle 1997.

Patria tekee myös Hawk-kaluston huolto-, korjaus- ja modifiointitöitä, ollen kiinteä osa Ilmavoimien huoltojärjestelmää. Patria on suunnitellut Hawk-kalustoon modernisoinnin ja järjestelmäintegraation, jossa koneeseen yhdistetään nykyaikaiset tietokonepohjaiset laitteet. Lentosotakoulu on jo vastaanottanut ensimmäiset modifioituneet koneet ja aloittanut niillä lennonopettajien koulutuksen.

Patria on antanut vuodesta 2005 lähtien alkeis- ja peruslentokoulutusta Vinkalla, ja toiminta on nivoutunut kiinteästi osaksi Ilmavoimien lentokoulutusjärjestelmää. Patria tukee myös Lentosotakoulun ohjaajakoulutusta, antaen Hawk-simulaattorilennonopetusta ja teoriakoulutusta Kauhavalla.

Ilmavoimien ja Patrian yhdessä valmisteleva Kauhavan kansainvälinen lentokoulutuskeskus *Nordic Pilot Training Centre* (NPTC) on valmis ottamaan vastaan ulkomaisia asiakkaita. Kansainvälinen lentokoulutuskeskus on luonteva tapa hyödyntää Ilmavoimien ja Patrian lentokoulutusosaamista ja Hawk-kalustoa. Kauhavalla on nyt myös ulkomaisille lento-oppilaille tarjolla tämän hetken nykyaikaisinta eurooppalaista koulutusteknologiaa ja hävittäjäohjaajakoulutusta.

JYRKI MYYRYLÄINEN
Toimitusjohtaja, Patria Aviation
Everstiluutnantti (evp)

